

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОГРАМУВАННЯ В СИСТЕМАХ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

ID 6389

Шифр, назва спеціальності та освітній рівень	071 Облік і оподаткування (бакалавр)	Назва освітньої програми	Діджитал-облік та консалтинг (2024)
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова викладання	Українська
Факультет	Факультет економіки та менеджменту (ФЕМ)	Кафедра	Каф. бухгалтерського обліку та аудиту (ОА)

Викладач/викладачі

Ратинський Вадим Віталійович, канд. екон. наук, доцент, доцент

Загальна інформація про дисципліну

Мета курсу	Мета навчальної дисципліни – оволодіння вміннями та навиками щодо автоматизації обліково-аналітичних процедур, організації та успішного ведення обліково-аналітичного процесу з використанням сучасного АРМ та можливостей спеціалізованих обліково-аналітичних програмних продуктів.
Формат курсу	Змішаний – курс, що передбачає проведення лекцій, практичних робіт та консультації для кращого розуміння викладеного матеріалу і має супровід в електронному навчальному курсі системи A-Tutor, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.
Компетентності ОП	ЗК01. Здатність вчитися та набувати сучасних знань. ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій. СК06. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій. СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.
Програмні результати навчання з ОП	ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. ПР12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні комп'ютерні для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.
Обсяг курсу	Очна (денна) форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS – 4; лекції – 16 год.; практичні заняття – 32 год.; самостійна робота – 72 год.; Заочна форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS – 4; лекції – 8 год.; практичні заняття – 4 год.; самостійна робота – 108 год.;
Ознаки курсу	Рік навчання – 1; семестр – 1; Вибіркова дисципліна; кількість модулів – 2;
Форма контролю	Поточний контроль: поточне опитування; тестування; оцінювання результатів виконаних самостійних робіт; бесіди та обговорення проблемних питань; дискусії. Підсумковий контроль: залік
Компетентності та дисципліни, що є передумовою для вивчення	Вивчення дисципліни базується на знаннях, вміннях і навичках, які студенти отримали при вивченні попередніх дисциплін: «Менеджмент», «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік».
Матеріально-технічне та/або інформаційне забезпечення	Технічні засоби для демонстрування результатів навчання (ноутбук, проектор). Пакет програмних продуктів

Лекційний курс	Годин	
	ОФЗО	ЗФЗО
<p>Тема 1. Інформаційні системи, їх роль в обліку та управлінні підприємством</p> <p>Структура та функції інформаційної системи. Структура та функції інформаційної системи. Організація автоматизованої інформаційної системи бухгалтерського обліку. Зовнішні і внутрішні користувачі. Комплекси задач бухгалтерського обліку. Принципи організації системи бухгалтерського обліку у використанні автоматизованих робочих місць. Рівні автоматизованих робочих місць. Форми автоматизації бухгалтерського обліку. Діалогова автоматизована форма бухгалтерського обліку. Централізовані і децентралізовані системи. Призначення і роль інформаційної системи в економіці.</p>	1	0,5
<p>Тема 2. Організаційно-методичні основи створення та функціонування комп'ютерних систем бухгалтерського обліку</p> <p>Поняття, склад та зміст інформаційного забезпечення. Склад інформаційного забезпечення. Характеристика позамашинного і внутрішньо машинного інформаційного забезпечення. Поняття, необхідність і принципи побудови автоматизованих робочих місць бухгалтера. Сутність автоматизованого робочого місця бухгалтера. Концепція побудови автоматизованого робочого місця бухгалтера. Структура автоматизованих робочих місць.</p>	1	0,5
<p>Тема 3. Інформаційна технологія обробки облікової інформації</p> <p>Сутність інформаційної системи як елемента управління економічним об'єктом, її структура. Характеристика та класифікація інформаційних систем обліку. Поняття інформаційних технологій та їх класифікація. Комп'ютерні системи бухгалтерського обліку. Інформаційні технології оброблення економічної інформації. Система класифікації, кодування, види та властивості економічної інформації. Формалізація облікової інформації. Бази та банки даних. Поняття та зміст інформаційного забезпечення інформаційних систем обліку.</p>	1	0,5
<p>Тема 4. Автоматизація обліку операцій з необоротними активами</p> <p>Автоматизація обліку нематеріальних активів: нормативно-довідкова інформація з обліку нематеріальних активів на підприємстві, первинні документи, шляхи надходження та використання нематеріальних активів в умовах автоматизації обліку. Автоматизація обліку інших операцій з нематеріальними активами. Автоматизація обліку необоротних матеріальних активів (НМА): нормативно-довідкова інформація з обліку НМА на підприємстві, первинні документи, шляхи надходження та вибуття НМА в умовах автоматизації обліку.</p>	1	0,5
<p>Тема 5. Автоматизація обліку операцій із запасами</p> <p>Автоматизація обліку запасів. Автоматизація надходження запасів. Автоматизація реалізації запасів. Комплектація номенклатури. Роздрібна реалізація. Списання запасів. Автоматизація обліку інших операцій запасами. . Узагальнення інформації з обліку запасів.</p>	1	0,5
<p>Тема 6. Автоматизація обліку праці і заробітної плати</p> <p>Автоматизація обліку оплати праці: використання нормативно-довідкової інформація з обліку кадрів і зарплати, первинні документи з обліку кадрів і зарплати. Автоматизація обліку інших виплат працівникам: використання нормативно-довідкової інформація з обліку відпускних та лікарняних виплат працівникам, первинні документи з обліку відпускних та лікарняних виплат працівникам. Узагальнення інформації з обліку виплат працівникам. Податкова звітність.</p>	1	0,5
<p>Тема 7. Автоматизація обліку операцій з готівковими коштами</p> <p>Автоматизація обліку готівкових коштів та їх еквівалентів. Нормативно- довідкова інформація з обліку готівкових грошових коштів. Первинні документи, шляхи надходження та вибуття готівки на підприємстві в умовах застосування інформаційних</p>	2	1

систем обліку. Особливості автоматизації обліку готівки в іноземній валюті. Узагальнення даних обліку готівки в умовах використання інформаційних систем обліку.

Тема 8. Автоматизація обліку операцій з безготівковими коштами

Автоматизація обліку безготівкових коштів та їх еквівалентів. Нормативно-довідкова інформація з обліку безготівкових грошових коштів. Первинні документи, шляхи надходження та вибуття безготівкових грошових коштів на підприємстві в умовах застосування інформаційних систем обліку. Особливості автоматизації обліку безготівкових грошових в іноземній валюті. Узагальнення даних обліку безготівкових грошових коштів в умовах використання інформаційних систем обліку.

2 1

Тема 9. Автоматизація обліку виробництва і готової продукції

Комплекс типових задач з обліку готової продукції та її реалізації і його документальне забезпечення. Технологія обліку готової продукції та її реалізації. Підготовка даних з обліку готової продукції та її реалізації для обробки на ЕОМ. Шляхи підвищення якості і зниження трудомісткості обліку: машинне заповнення первинних документів, реєстратори, електронні ваги із засобами запису штрих-кодів, касові апарати зі сканерами. Організація розрахунків з обліку готової продукції та її реалізації в умовах комплексної автоматизації бухгалтерського обліку. Типові задачі з автоматизація обліку готової продукції та її реалізації. Задачі інформаційної системи з обліку готової продукції, її відвантаження і реалізації.

2 1

Тема 10. Автоматизація формування звітності

Автоматизовані інформаційні технології зведеного обліку і складання звітності та особливості їх застосування при формуванні Головної книги, оборотного та бухгалтерського балансу, а також інших форм звітності.

Інформаційне забезпечення розв'язання задач формування Головної книги і оборотного балансу. Порядок автоматизованого формування Головної книги і оборотного балансу. Специфіка формування зовнішньої звітності підприємства.

Умови ефективного застосування комп'ютерних технологій при складанні звітності. Вимоги до нормативно-довідкова інформації, до процедур накопичення, збереження поновлення облікових даних, до розробки алгоритмів і спеціальних інструментальних програмних засобів.

2 1

Тема 11. Аудит фінансової звітності в автоматизованому середовищі

Аудит даних комп'ютерної системи бухгалтерського обліку. Аудит вхідної інформації. Аудит вихідної інформації. Аудит програмного забезпечення підприємства. Аудит забезпечуючих підсистем програмного забезпечення підприємства. Аудит функціональних підсистем програмного забезпечення підприємства. Аудит СУБД клієнта. Аудит прикладного програмного забезпечення клієнта. Аудит технічного забезпечення КСБО. Аудит роботи персоналу, зайнятого обліком.

2 1

Тема 12. Програмування бухгалтерської звітності в автоматизованому середовищі

Аудит даних комп'ютерної системи бухгалтерського обліку. Аудит вхідної інформації. Аудит вихідної інформації. Аудит програмного забезпечення підприємства. Аудит забезпечуючих підсистем програмного забезпечення підприємства. Аудит функціональних підсистем програмного забезпечення підприємства. Аудит СУБД клієнта. Аудит прикладного програмного забезпечення клієнта. Аудит технічного забезпечення КСБО. Аудит роботи персоналу, зайнятого обліком.

РАЗОМ: 16 8

Практичні заняття (теми)

Годин
ОФЗО ЗФЗО

Тема 1. Інформаційні системи, їх роль в обліку та управлінні підприємством

2

Тема 2. Організаційно-методичні основи створення та функціонування комп'ютерних систем бухгалтерського обліку

2

Тема 3. Інформаційна технологія обробки облікової інформації.	2	
Тема 4. Автоматизація обліку операцій з необоротними активами	2	
Тема 5. Автоматизація обліку операцій із запасами	2	0,5
Тема 6. Автоматизація обліку праці і заробітної плати	2	0,5
Тема 7. Автоматизація обліку операцій з готівковими коштами	2	0,5
Тема 8. Автоматизація обліку операцій з безготівковими коштами	2	0,5
Тема 9. Автоматизація обліку виробництва і готової продукції	4	0,5
Тема 10. Автоматизація формування звітності	4	0,5
Тема 11. Аудит фінансової звітності в автоматизованому середовищі	4	0,5
Тема 12. Програмування бухгалтерської звітності в автоматизованому середовищі	4	0,5
	РАЗОМ:	32 4

ІНШІ ВИДИ РОБІТ

Теми, короткий зміст

Мета самостійної роботи полягає в подальшому поглибленні і закріпленні теоретичних знань з методики ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності.

Завдання для самостійної роботи з дисципліни «Бухгалтерський облік та звітність в управлінні підприємством» передбачають опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу, опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції, завдання, підготовка презентації та доповіді.

Основна література

1. Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 15.05.2021)
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV/ Верховна Рада України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. (дата звернення: 15.05.2021)
3. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.03 р. № 851-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>. (дата звернення: 15.05.2021)
4. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.17 р. № 2155-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>. (дата звернення: 15.05.2021)
5. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та план заходів щодо її реалізації, затверджені розпорядженням Кабінету міністрів України від 17.01.2018 р. № 67-р. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>. (дата звернення: 15.05.2021)
6. Адамик О.В. Інформаційні системи і технології в обліку й аудиті: опорний конспект лекцій. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 52 с.
7. Інформаційні системи і технології в обліку і аудиті. Підручник. Четверте видання, доопрацьоване і доповнене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 404с.
8. Осмяченко В.О. Інформаційні системи і технології в обліку. К.: КНТЕУ, 2019. 58с.
9. Попівняк Ю.М. Кібербезпека та захист бухгалтерських даних в умовах застосування новітніх інформаційних технологій. Бізнес Інформ. 2019. № 8. С. 150-157. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-8-150-157>
10. Сараєва Г. 1С:Бухгалтерія 8.2: доступно для бухгалтера. Повний практичний посібник. Х.: Фактор, 2019. 528 с.
11. Чумаков А.Г. Інформаційні системи і технології у фінансах : навчальний посібник. Дніпро: «ФОР Дробязко С.І.», 2018. 174 с.
12. Шквір В.Д. Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 404 с

Додаткові:

1. Венько М. М. Можливості здійснення фінансового аудиту у середовищі Інформаційних технологій. Вісник ЖДТУ. 2019. № 2 (64). С. 3-7.
2. Сорока П.М. Практикум з інформаційних систем в управлінні організацією : навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2017. 378 с.

Інформаційні ресурси:

1. Пошукові ресурси - www.google.com.ua, www.meta.ua;
2. Офіційний портал Верховної Ради України - <https://www.rada.gov.ua/>;
3. Сайт електронної бухгалтерської газети «Інтерактивна Бухгалтерія» <http://www.interbuh.com.ua/ua/>;
4. Офіційний сайт всеукраїнської професійної бухгалтерської газети «Все про бухгалтерський облік» - <http://www.vobu.com.ua/>.
5. Офіційний сайт Фірми «1С» - <http://www.1c.ua/>.
6. Офіційний сайт компанії М.Е.Дос - <https://medoc.ua/>.
7. Інформаційні системи і технології : навчальний посібник на інформаційному порталі <http://er.nau.edu.ua> .

Професійні ресурси:

1. Interactive Python tutorial [Electronic resource]. – Access mode: <https://www.learnpython.org/>
2. The Python Tutorial [Electronic resource]. – Access mode: <https://docs.python.org/3/tutorial/index.html>
3. Васильєв О.М. Програмування мовою Python / О.М. Васильєв. – Тернопіль: Навчальна книга. – Богдан, 2019. – 504 с.

Додаткова література

1. Heydt M. Mastering pandas for Finance. – Packt Publishing Ltd., 2015 – 298 p.
2. Hilpisch Yv. Python for Finance. – Canada: O'Reilly Media; 2 ed., 2019. – 720 p.
3. Lewinson E. Python for Finance Cookbook. – Packt Publishing Ltd., 2020. – 426 p.

Політики курсу

Політика контролю

Використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; тестування; виконання індивідуальних завдань та презентацій; оцінювання результатів виконаних самостійних робіт; бесіди та обговорення проблемних питань; дискусії; індивідуальні консультації; екзамен. Можливий ректорський контроль.

Політика щодо консультування

Консультації при вивченні дисципліни проводяться згідно затвердженого на кафедрі . Консультування передбачено як очно ,так і з використанням ресурсів електронного навчального курсу у середовищі електронного навчання університету.

Політика щодо перескладання

Студент має право на повторне складання модульного контролю з метою підвищення рейтингу протягом тижня після складання модульного контролю за графіком. Перескладання екзамену відбувається в терміни, визначені графіком освітнього процесу. Здобувач ВО має право на зарахування результатів навчання здобутих у неформальній чи інформальній освіті.

Політика щодо академічної доброчесності

При складанні усіх видів контролю у середовищі електронного навчання завжди активується система розпізнавання особи, що складає контроль. Усі практичні роботи у ЕНК перевіряються вбудованою системою Антиплагіат. При складанні усіх форм контролю забороняється списування, у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За наявності поважних причин (наприклад, хвороба, особливі потреби, відрядження, сімейні обставини, участь у програмах академічної мобільності тощо) навчання може здійснюватися за індивідуальним графіком, погодженим з деканом факультету.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти за курс

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль	Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота			Одна третя від суми балів, набраних здобувачем впродовж семестру	100
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота			
20	18		20	17			
№ лекції	Види робіт	К-ть балів	№ лекції	Види робіт	К-ть балів		
Тема 1	Тема 1. Інформаційні системи, їх роль в обліку та управлінні підприємством	2	Тема 9	Тема 7. Автоматизація обліку операцій з готівковими коштами	3		
Тема 2	Тема 2. Організаційно-методичні основи створення та функціонування комп'ютерних систем бухгалтерського обліку	2	Тема 10	Тема 8. Автоматизація обліку операцій з безготівковими коштами	2		
Тема 3	Тема 3. Інформаційна технологія обробки облікової інформації.	3	Тема 11	Тема 9. Автоматизація обліку виробництва і готової продукції	2		
Тема 4	Тема 4. Автоматизація обліку операцій з необоротними активами	2	Тема 12	Тема 10. Автоматизація формування звітності	2		
Тема 5	Тема 5. Автоматизація обліку операцій із запасами	3	Тема 13	Тема 11. Аудит фінансової звітності в автоматизованому середовищі	2		
Тема 6	Тема 6. Автоматизація обліку праці і заробітної плати	2	Тема 14	Тема 12. Програмування бухгалтерської звітності в автоматизованому середовищі	2		

Розподіл оцінок

Сума балів за навчальну діяльність	Шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно

82-89	B	Добре
75-81	C	Добре
67-74	D	Задовільно
60-66	E	Задовільно
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Затверджено рішенням кафедри ОА, протокол №1 від «30» серпня 2024 року.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми канд. екон. наук, доцент кафедри ОА

Тетяна КОРОЛЮК